

Projecte Lingüístic de Centre

Escola El Castellot

Curs 2017-2018

ÍNDEX

Presentació dels document

0. Introducció.....	4
1. Context sociolingüístic.....	5
1.1 Marc normatiu.....	5
1.2 L'entorn.....	5
1.3 El centre	
1.3.1 L'alumnat.....	6
1.3.2 El professorat.....	6
1.3.3 PAS.....	7
1.3.4 Famílies i AMPA.....	7
2. El tractament de les llengües	
2.1 La llengua, vehicle de comunicació i convivència.....	7
2.1.1 El català, vehicle de comunicació.....	8
2.1.2 El català, eina de convivència.....	8
2.2 L'ensenyament-aprenentatge de la llengua catalana	
2.2.1 La llengua oral.....	8
2.2.2 La llengua escrita.....	9
2.2.3 La llengua oral i la llengua escrita.....	9
2.2.4 La llengua en les diverses àrees.....	9
2.2.5 Continuïtat i coherència entre cicles i nivells.....	9
2.2.6 Acollida d'alumnat nouvingut.....	9
2.2.7 L'atenció a la diversitat.....	10
2.2.8 Activitats d'incentivació i d'ús de la llengua.....	11
2.2.9 Avaluació del coneixement de la llengua.....	11

2.2.10 Materials didàctics.....	12
2.3 La llengua castellana	
2.3.1 aprenentatge-ensenyament de la llengua castellana..	12
2.3.2 Introducció de la llengua castellana.....	13
2.3.3 Llengua oral.....	13
2.3.4 Llengua escrita.....	13
2.4 La llengua anglesa	
2.4.1 llengües estrangeres.....	13
2.4.2 estratègies generals per a l'assoliment dels objectius de l'etapa.....	14
2.4.3 Metodologia	
2.4.4 Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera.....	14
2.4.5 Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de l'anglès..	14
2.4.6 L'ús de la llengua estrangera a l'aula.....	14
2.4.7 Projectes i programes plurilingües.....	14
3. Concreció horària de les llengües	
3.1 Distribució horària de les llengües al centre.....	15
3.2 Mínims horaris que marca el departament.....	16
3.3 Diferència horària Escola/Departament.....	16
4. Valoració del projecte.....	17

PRESENTACIÓ DEL DOCUMENT

El PLC s'ha d'entendre com un procés de reflexió del tractament de les diverses llengües que, a nivells diferents, hi ha en un centre educatiu. El Projecte Lingüístic forma part del Projecte Educatiu i ha de tenir present tant el marc legal com la diagnosi de la realitat del centre i ha de definir-se en aquests grans temes: el paper de la llengua vehicular, el tractament de les llengües curriculars i els aspectes d'organització i de gestió que tinguin repercussions lingüístiques.

Els principis expressats en el PLC s'han de desenvolupar en la resta de documents de gestió del centre i s'ha de concretar en el pla anual.

INTRODUCCIÓ

El PLC de l'escola El Castellot és un document que forma part de PEC i que recull, de forma organitzada, els acords que el centre ha elaborat sobre les propostes educatives per a l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües i la comunicació.

El nostre PLC vol ser una eina que ajudi en el desenvolupament de la competència plurilingüe, que permeti fer servir textos de tota mena i de diferent procedència lingüística i cultural de forma eficaç.

El PLC promourà entre l'alumnat el respecte envers totes les llengües, la valoració positiva de la diversitat lingüística, la desaparició de prejudicis lingüístics i la importància de l'aprenentatge d'altres llengües.

En aquest projecte lingüístic es definirà:

- El tractament de la llengua catalana com a llengua vehicular i d'aprenentatge.
- El procés d'ensenyament-aprenentatge de la llengua castellana.
- El procés d'ensenyament aprenentatge de la llengua estrangera, anglès.
- Els criteris d'atenció lingüística a l'alumnat nouvingut.

Els principis que es defineixen en el PLC estan emmarcats dins la legislació, l'Estatut, La llei de política lingüística i el PEC de l'Escola.

1. CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

1.1 MARC NORMATIU

Principis bàsics extrets de la documentació normativa:

La llengua catalana, com a llengua pròpia de Catalunya, s'ha d'utilitzar normalment com a vehicular i d'aprenentatge.

La direcció vetllarà per tal que el català sigui el vehicle d'expressió normal en les activitats docents i administratives, tant internes com externes.

A excepció de la *llengua castellana i literatura i llengües estrangeres (anglès)*, la resta d'àrees s'impartiran en llengua catalana.

Les activitats orals i escrites, les exposicions del professorat, el material didàctic, els llibres de text i les activitats d'aprenentatge i d'avaluació han de ser en llengua catalana. Les reunions i els informes es faran en català. Així mateix, les comunicacions entre el centre i l'entorn seran en llengua catalana, sense perjudici que s'arbitrin mesures de traducció en el període d'acollida de les famílies de l'alumnat nouvingut.

D'acord amb els principis d'igualtat de drets i no discriminació que inspiren la nostra activitat educativa, l'ensenyament que es proporciona als nens i nenes és igualitari i es desenvolupa en un marc de coeducació. Per això, es duen a terme les accions pedagògiques i metodològiques oportunes per tal de promoure la igualtat de sexe en tots els àmbits i eliminar prejudicis i estereotips socials, culturals i lingüístics.

1.2 L'ENTORN

La nostra escola està situada a la Múnia, al municipi de Castellví de la Marca, població que pertany a la comarca de l'alt Penedès, Barcelona.

Castellví de la Marca és un municipi de la comarca de l'Alt Penedès amb capital a la Múnia.

Està situat al límit sud de la comarca, des de la Serralada Prelitoral cap al centre de la depressió del Penedès. A la part de muntanya hi destaca la muntanya del Castellot, coronada pel castell que es coneix amb aquest nom, i que dona el nom, també, a la nostra escola.

El territori és bàsicament pla, tret de la zona sobre la riera de Marmellar. La població, molt disseminada en petits nuclis i masies, viu sobretot del conreu de la vinya. També és important la producció d'alls, de productes de secà, d'arbres fruiters i l'hort.

El municipi de Castellví de la Marca, que comprèn un nucli important de població, La Múnia, i altres petits nuclis al seu entorn, és una població on la majoria d'habitants són de parla catalana, i si no ho són, no tenen problemes de comprensió i estan capacitats per parlar-lo.

L'escola El Castellot és un centre públic d'educació infantil i primària d'una sola línia, que representa una matrícula d'uns 160 alumnes, aproximadament.

El centre té una plantilla de 15 mestres, la majoria d'ells fixes al centre, fet que facilita la continuïtat dels projectes que es proposen.

1.3 EL CENTRE

1.3.1 ALUMNAT

L'alumnat que assisteix al nostre centre, pertany, majoritàriament, a la classe mitjana. Es tracta de famílies de treballadors d'indústries, dels sector agrari i del sector de serveis.

La major part de l'alumnat de l'escola utilitza la llengua catalana com a llengua habitual en la relació, tant a dins com a fora de l'escola. Això no vol dir que tots ells tinguin com a llengua vehicular el català perquè alguns provenen de famílies que en la seva relació utilitzen el castellà.

En els primers cursos d'Educació Infantil, l'alumnat que fa servir la llengua castellana com a primera llengua, ràpidament incorpora el català i aconsegueix expressar-se en aquesta llengua.

El percentatge d'alumnes nouvinguts de parla no catalana o castellana és molt baix.

Al llarg d'aquests darrers anys hem anat acollint al centre alumnes vinguts d'altres cultures amb llengües pròpies diverses (àrab, ucraïnès, lituà, bielorús...) en tots aquests casos, tot i no disposar d'aula d'acollida hem organitzat unes espais d'acolliment on puguin aprendre més aviat la llengua vehicular del centre, el català. Aquesta intervenció, coordinada per la mestra d'educació especial acostuma a anar a càrrec dels mestres tutors.

1.3.2 PROFESSORAT

Pel que fa al professorat, la plantilla del nostre centre sol oscil·lar al voltant de 15 mestres, la major part dels quals són definitius al centre.

1.3.3 PAS

El personal d'administració i serveis del centre té la titulació que acredita la seva competència lingüística en llengua catalana. Així doncs, aquesta és la llengua que s'utilitza per a les relacions personals i professionals. Tota la documentació que surt del centre ho fa en llengua catalana.

1.3.4 FAMÍLIES I AMPA

Les famílies del nostre centre, majoritàriament, podem dir que empren el català com a llengua materna. No obstant això, també existeix una petita part de la població que fa servir el castellà com a llengua habitual, la qual cosa no significa que no entenguin el català o que no puguin expressar-s'hi. Les famílies, en general es relacionen indistintament amb les dues llengües amb l'escola, tot i que hi ha un petit percentatge que ho fa en castellà.

La comunicació per escrit amb les famílies s'acostuma a fer en català, excepte en casos en que la família no l'entengui.

Els pares i mares de l'AMPA són majoritàriament catalanoparlants i aquesta és la llengua que s'utilitza en les reunions i en les comunicacions escrites.

2. EL TRACTAMENT DE LES LLENGÜES

2.1 La llengua, vehicle de comunicació i de convivència

La llengua és el vehicle de comunicació i l'instrument bàsic d'accés als sabers culturals. Les llengües estan lligades a les diferents cultures i evidentment, a la literatura. La llengua és el vehicle de socialització i s'aprèn en contextos reals d'ús a través de la interacció significativa amb altres parlants.

La primera referència que cal tenir en compte és la legislació, l'Estatut i la llei de política lingüística, que estableix que la llengua pròpia de Catalunya és el català i que és també la llengua normalment emprada com a vehicular i d'aprenentatge amb l'ensenyament. A més el català és llengua oficial a Catalunya. També ho és el castellà, que és la llengua oficial de l'estat espanyol. Això vol dir que els nens i les nenes en acabar l'etapa han de dominar el català i el castellà. També han de conèixer una o dues llengües estrangeres.

2.1.1 El català, vehicle de comunicació

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament i per tant és la llengua vehicular de les diferents activitats d'ensenyament i aprenentatge del centre. La llengua catalana és llengua de cohesió i integració entre totes les persones del centre i és el vehicle d'expressió de les diferents activitats acadèmiques.

Tenint en compte els elements exposats en els punts previs, considerem que en el nostre centre la llengua catalana està en un nivell de normalització bastant alt. Tant en l'àmbit curricular com en l'àmbit de relacions, és la llengua habitual de relació sense cap excepció ni en el sector de l'alumnat ni en el sector de Mestres.

2.1.2. El català, eina de convivència

El fet de tenir gairebé tot l'alumnat de parla catalana facilita que aquesta sigui la llengua de convivència. Els alumnes nous aprenen el català sense gaires esforços i sense haver de disposar d'una situació d'acollida massa temps. El centre vetlla per dinamitzar l'ús del català en tots els àmbits.

2.2 L'ensenyament-aprenentatge de la llengua catalana

2.2.1 La llengua oral

Cal considerar la llengua oral en totes les seves dimensions: interacció, escolta, producció i mediació. L'objectiu en aquest àmbit és elaborar i expressar idees, opinions i sentiments, és a dir, la construcció del propi pensament. La llengua oral es treballa globalment, tant en gran grup com en grups reduïts, atenent aspectes verbals i no verbals i la possibilitat d'utilitzar les TIC.

2.1.2 la llengua escrita

Es treballa la llengua escrita des de totes les seves dimensions, tant la receptiva, la lectura, com la productiva, l'escriptura. Ja des del parvulari, el nostre centre té sistematitzats espais horaris de lectura i escriptura per aprendre i potenciar l'ús de la llengua escrita. Es procura motivar la lectura i l'escriptura perquè l'usuari de la llengua,

en aquest cas l'alumne, trobi en la llengua escrita un potent vehicle d'aprenentatge i comunicació.

2.1.3 Relació llengua oral i llengua escrita

La competència que cal prioritzar és la més global i comuna a totes les àrees, la competència comunicativa, i aquesta, inclou habilitats orals i escrites. Per tant, la competència comunicativa integrarà les 4 habilitats (llegir, escriure, escoltar i parlar) i es treballaran relacionades entre elles.

2.1.4 La llengua en les diverses àrees

La llengua d'aprenentatge de les diferents àrees serà el català, excepte en les àrees de llengua castellana i llengua anglesa. L'aprenentatge de llengua catalana no és tan sols responsabilitat de l'àrea que la imparteix, sinó, que es treballa des de totes les àrees del currículum.

2.1.5 Continuïtat i coherència entre cicles i nivells

El pas de cicle a cicle és molt important i és per això que el claustre del centre té uns acords respecte el treball de la llengua en els diferents cicles (es pot veure en el pla lector de centre i d'altres documents consensuats per l'equip docent.)

Cada any es preveuen reunions intercicles pel traspàs d'informació de l'alumnat.

2.1.6 Acol·lida d'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular.

Considerem que per afavorir la integració a les aules i a l'escola de l'alumnat nouvingut és summament important que aquest entengui i pugui expressar-se en català el més aviat possible. L'alumnat nouvingut de parla estrangera entra a la seva aula des del 1er dia sense haver de passar per un procés previ d'aula d'acollida. Tenint en compte que tenim un baix percentatge d'alumnes de parla no catalana, creiem que és més fàcil i més beneficiós pels nostres alumnes que estiguin a l'aula tan bon punt arriben a l'escola. L'aprenentatge del català d'aquests alumnes no és un procés complex ja que de seguida aprenen la llengua pel fet d'estar-hi en contacte de forma permanent. De tota manera, aquest alumnat rep suport individualitzat de la mestra d'educació especial i o dels mestres del cicle. Així doncs a part de fer la immersió lingüística des de

l'aula també té un suport extern per anar millorant i consolidant els diferents aspectes lingüístics.

2.1.7 L'atenció a la diversitat

Com a escola inclusiva, la finalitat és proporcionar formació comuna a tot l'alumnat i respondre a les seves necessitats, tant al que manifesta més dificultats per aprendre com al que presenta millors capacitats.

Pel que fa als alumnes nous al sistema educatiu, es tenen en compte les seves circumstàncies, edat, coneixements i historial acadèmic. No obstant això, encara que el nou alumnat no conegui la llengua catalana, sempre s'intenta matricular-lo al curs que per edat escolar li pertoca, ja que es confia que pot aprendre la llengua catalana sense massa dificultats.

Complementàriament a les estratègies que el mestre adopta dins l'aula, el centre atén la diversitat de forma global. Es segueixen diferents formes d'organització:

Educació infantil:

- Grups reduïts fora de l'aula per reforçar aspectes lingüístics concrets.
- 2 mestres en les sessions de lectura a l'aula a p-5.

Cicle Inicial, mitjà i superior:

- Desdoblaments de grups per treballar la lectura i d'altres aspectes lingüístics.
- Atenció individualitzada per part de la mestra d'educació especial del centre.
- Grups reduïts fora de l'aula per treballar aspectes lingüístics concrets.

2.1.8 Activats d'incentivació de l'ús de la llengua.

El centre estableix en el Pla General Anual diverses activitats per potenciar l'ús del català.

- Taller de Conferències ("els divendres faves tendres")
- Exposicions Orals

- Participacions en diferents certàmens literaris
- Jocs Florals de l'escola
- Participació en el certamen "Lectura en veu alta"
- Tallers de teatre
- Activitats de gust per la lectura

2.1.9 Avaluació del coneixement de la llengua

Per tal de fer el seguiment del procés d'ensenyament-aprenentatge de la llengua catalana hi ha diversos criteris d'avaluació, alguns són generals de centre i d'altres són específics de cicle.

Al començament i acabament de curs es passen les proves ACL (avaluació de comprensió lectora). Aquestes proves es passen a tots els cursos de primària i segueixen una mateixa línia pel que fa al format de la prova i als criteris d'avaluació.

Cal comptar també amb les proves de Competències Bàsiques que proposa el Departament d'Ensenyament, les quals proporcionen resultats molt específics de les habilitats lingüístiques que es treballen als centres.

Cada cicle té sistematitzades les seves proves de llengua, que estan recollides en les programacions dels diferents cicles.

2.1.10 Materials didàctics

El centre utilitza diferents materials didàctics per l'ensenyament de la llengua catalana. N'hi ha que són comuns a tots els cursos i d'altres són específics de cada cicle.

Per treballar la lectura i la gimnàstica ocular tots els cursos de primària del centre utilitzen el Lectogrup (ed: text, la galera). Per treballar altres tipologies textuais cada cicle utilitza materials diferents. Per treballar les habilitats de producció escrita, cada cicle utilitza materials diferents, també. En les programacions es poden veure els materials de llengua que utilitza cada cicle.

El claustre aplica criteris clars i coherents sobre quins materials s'utilitzen en els diferents cicles i quines són les seves funcions. El consens en els criteris aplicats fa referència a la selecció de llibres de text, creació i adaptació de material, elaboració de materials per atendre a la diversitat.

2.2 La llengua Castellana

2.2.1 L'aprenentatge/ensenyament de la llengua castellana

Atès que vivim en una comunitat bilingüe, aquest projecte lingüístic garanteix una distribució coherent i progressiva de llengua castellana en el currículum. D'altra banda, les programacions anuals estableixen criteris per reforçar continguts específics que siguin dificultosos pels nostres alumnes.

Tot i que un percentatge molt alt del nostre alumnat és de parla catalana, les proves que es passen des del departament donen uns resultats molt satisfactoris en les dues llengües.

2.2.2 Introducció de la llengua castellana

L'ensenyament de la llengua castellana s'introdueix al parvulari. En els 6 cursos de primària es fan dues sessions d'aquesta àrea setmanals, d'acord amb les instruccions del Departament d'Ensenyament i cobrint els requisits obligatoris per llei. D'altra banda, una de les sessions de mitja hora de lectura diària a primària es dedica a la lectura en llengua castellana a tots els cursos. També al cicle superior es dedica una hora addicional al tractament de l'expressió escrita en llengua castellana.

2.2.3 Llengua oral

La llengua oral es treballa a partir de la participació activa en interaccions amb el grup o amb el mestre en les diferents situacions comunicatives que s'estableixen a l'aula. Es posa èmfasi també en la comprensió de diferents textos orals de diferents mitjans per tal de tenir informació i aprendre.

2.3 Llengua escrita

L'aprenentatge de la llengua escrita segueix l'enfocament metodològic que proposa el currículum amb l'objectiu de formar lectors competents i autònoms en aquesta llengua.

2.4 Altres llengües

2.3.1. Llengües estrangeres

L'alumnat de primària, en acabar l'etapa, ha de conèixer com a mínim una llengua estrangera. El nostre centre dedica la part de llengua estrangera a la llengua anglesa.

La introducció de llengua anglesa comença a l'últim curs del parvulari. Els cursos de cycle inicial tenen dues hores d'anglès a la setmana, els de cycle mitjà i cycle superior fan 3 hores d'anglès setmanals. A més, el cycle superior utilitza una de les sessions de trenta minuts de lectura diària per fer-ho en llengua anglesa.

2.3.2 Estratègies generals per a l'assoliment de l'objectiu de l'etapa.

El professorat especialista en llengua anglesa dissenya programacions anuals, les quals garanteixen l'assoliment dels objectius del currículum en aquesta àrea.

2.3.3 Metodologia

Les programacions de llengua anglesa vetllen perquè l'enfocament emprat en l'aprenentatge i ús de les llengües estrangeres inclogui oportunitats perquè l'alumnat adquireixi les habilitats lingüístiques que estableix el currículum.

2.3.4 Materials didàctics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

Actualment existeix un ampli ventall de materials didàctics per a l'ensenyament de llengües estrangeres. Els materials que s'utilitzen a l'aula són de tipologies diverses. El nostre centre utilitza també llibres de text. Cal reflexionar i

consensuar la seva tria ja que un cop escollit ha de tenir una vida mínima de 4 anys. A més, s'escull la mateixa línia editorial per a tots els cursos.

2.3.5 Recursos tecnològics per a l'aprenentatge de la llengua estrangera

El llibre de text que s'utilitza ofereix bastants recursos TIC. No obstant això, el centre assegura, des d'altres fonts, la presència de recursos TIC a l'aula d'anglès i activitats que puguin ser dutes a terme amb la PDI.

2.3.6 L'ús de la llengua estrangera a l'aula

L'especialista d'anglès utilitza la llengua anglesa com a llengua d'interacció a l'aula. La classe té referents d'aula de "classroom language" per tal de facilitar la interacció oral entre alumnes i mestre.

2.3.7 Projectes i programes plurilingües

La nostra escola ha optat per impulsar projectes pensats per potenciar l'ús de les llengües estrangeres. Durant els cursos 2003-2008 vam tenir la possibilitat de dur a terme el projecte de llengües estrangeres: "More English, more fun", gràcies al qual vam gaudir d'una dotació econòmica per millorar els materials de la classe d'anglès, formació pel professorat, una mestra a mitja jornada especialista en llengües estrangeres i un increment horari d'anglès en tots els cicles. Actualment, la nostra escola està participant en un projecte d'e-twinning on està en contacte amb d'altres escoles d'Europa. Actualment s'està pilotant un projecte sobre lectura en anglès: "Reading in pairs"; impulsat pel GRAI (Grup de Recerca per a l'Aprenentatge entre Iguals) de la UAB amb l'objectiu de millorar la competència lectora i oral de l'alumnat. Finalment, estem tramitant la participació en una Associació Estratègica en el marc del programa "Erasmus +", amb nou escoles d'Europa.

3. CONCRECIÓ HORÀRIA DE LLENGÜES

3.1 Distribució horària de llengües al centre

3.2 Mínims horaris que marca el departament

	Mínims	Mínims	Mínims	Mínims	Globals
	C. Inicial	C. Mitjà	C. Superior	Etapa	Etapa
Llengua catalana	140	140	140	420	420
Llengua castellana*	140	140	140	420	420
Estructures lingüístiques comunes	105	70	70	245	245
Llengua estrangera	70	105	140	315	420

	Llengua catalana (curs)	Total cicle	Llengua castellana (curs)	Total cicle	Llengua anglesa (curs)	Total cicle	ELC
1ER	140	280	70	140	70	140	175
2N	140		70		70		
3R	105	210	70	140	105	210	175
4RT	105		70		105		
5È	105	210	70	140	140	280	52.5
6È	105		70		140		

3.3 Diferència horària

	Total escola	Mínims etapa Departament	Diferència
Llengua catalana	690	420	+270
Llengua castellana*	420	420	=0
Estructures lingüístiques comunes	402.5	245	+157.5
Llengua estrangera	630	420	+210

* Segons el que estableix el Decret 142/2007, s'han de programar 420 hores de llengua castellana, les mateixes que es fan de llengua catalana. Tenint en compte que, segons l'Ordre EDU/221/2007, de 29 de juny, les 245 hores corresponents a les estructures lingüístiques comunes es faran en llengua catalana, un nombre equivalent d'hores es podrà impartir mitjançant la realització d'activitats d'aprenentatge de llengua castellana dins el còmput horari de lliure disposició o bé impartint continguts d'altres àrees no lingüístiques en llengua castellana.

4. VALORACIÓ DEL PROJECTE

No considerem que s'hagi de fer cap intervenció especial en el camp lingüístic perquè la situació actual és bastant correcta. Els resultats de les proves de sisè, de les proves diagnòstiques i de les proves ACL mostren un bon estat de salut en les tres llengües: català, castellà i anglès. En qualsevol cas, s'han anat fent les pertinents modificacions en el currículum per tal de millorar aquells aspectes, que puntualment hem detectat que cal millorar.

Al llarg dels propers cursos anirem revisant aquest projecte lingüístic per tal d'adaptar-lo a les necessitats que vagin sortint. Anirem incloent també les modificacions que per normativa del departament d'educació calgui afegir.